

سرمقاله

حوزه های انتخاباتی تک کرسی؛ موانع و چالش ها

حفيظ الله زكي

طرح حوزه های انتخاباتی «تک کرسی» در انتخابات پارلمانی واکنش ها و انتقادهای زیادی را تا کنون برانگیخته است. در این طرح ولایت های کشور را که در حال حاضر حوزه های واحد و چند نماینده ای به شمار می آید، به حوزه های کوچک و تک نماینده تقسیم خواهد کرد. در انتخابات مهم این است که روند انتخابات با شفافیت همراه باشد و عادلانه و آزاد برگزار شود. هر قانونی که بتواند شفافیت بیشتر انتخابات را تأمین کند و به عدالت نزدیک تر باشد و آرای واقعی مردم را بازتاب دهد، همان قانون مناسب تر خواهد بود. ایجاد حوزه های تک کرسی اگر چه از برخی محاسن و مزایای نیز برخوردار می باشد؛ اما در مطرح و تدوین قوانین و بخصوص قانون انتخابات نباید صرف مسأله انتخابات را در نظر گرفته شود. در تدوین قوانین و تعیین نظام های انتخاباتی بایستی شرایط کلی کشور از لحاظ فرهنگی، تاریخی، سیاسی، امنیتی و اجتماعی نیز در نظر گرفته شود.

در طرح حوزه های انتخاباتی تک کرسی پیشاپیش چند اصل مسلم گرفته می شود:

- ۱- مردم آن کشور یک ملت به حساب بیاید و تفاوت های مذهبی، نژادی، زبانی و فرهنگی در چوکات حس مشترک ملی قابل تحمل گردد.
۲- اصل عدالت سیاسی، حقوقی و اجتماعی در قوانین و رفتارهای رسمی و عمومی مد نظر گرفته شود.
۳- آمار نفوس کشور در کل و آمار حوزه های انتخاباتی به صورت مشخص، معلوم باشد.
۴- واحد های اداری بر مبنای اصل عدالت و رسیدگی بهتر و عادلانه تر به نیازها و خواست های شهروندان به وجود آمده باشد.
۵- امنیت در سراسر کشور برقرار باشد و مردم نتوانند بدون ترس و هراس در پای صندوق های رای حاضر شوند.
۶- مردم در رای دادن آزاد باشند و با اختیار و اراده به کاندید مورد نظر خود رای دهند.

چنانچه این شرایط فراهم نباشد، سیستم تک کرسی، آینده انتخابات را با بحران های سخت، دشوار و لاینحل مواجه می سازد.

در افغانستان متأسفانه هیچ یک از شرایط فوق موجود نیست. نه آمار جمعیت معلوم است و نه مرزبندی های اداری مشخص است و نه حس مشترک ملی در میان توده ها نهادینه شده و نه امنیت و عدالت تأمین شده است. از اینرو کوچک کردن حوزه های انتخاباتی لزوماً با چالش ها و دشواری های زیر منجر خواهد شد:

الف: فرض کنیم که ما در افغانستان ۲۴۹ نماینده داریم و ۳۶۵ ولسوالی، بنابراین در انتخابات بر مبنای تک کرسی بودن حوزه ها، باید ما کل جغرافیای افغانستان را به ۲۴۹ حوزه تقسیم بندی کنیم. پس ناچاریم تعدادی از ولسوالی ها را که از جمعیت کمتر برخوردارند در یک حوزه انتخاباتی ادغام نماییم. حال میکائیزیم این تقسیم بندی با توجه به مقتضیات فرهنگی و اجتماعی افغانستان و حساسیت ها و ناهمگرای های که در این زمینه وجود دارد، چگونه باید پیش بینی شود؟

ب: مهمتر از آن وقتی که نفوس حوزه ها مشخص نباشد، تعیین حوزه های انتخاباتی امکان پذیر نمی گردد.

ج: تعداد زیادی از مناطق و ولسوالی ها به صورت کامل تحت اداره طالبان و سایر گروه های هراس افکن قرار دارد و عملاً انتخابات در این مناطق و ولسوالی ها ممکن نیست. اگر در این مناطق انتخابات شود، بدون شک برنده انتخابات طالبان و گروه های هراس افکن خواهند بود و در نتیجه در پارلمان آینده تعدادی از نمایندگان وابسته به گروه های طالبان و داعش راه خواهند یافت.

د: سهم زنان، کوچی ها و هندوها و سیکها در این طرح چگونه در نظر گرفته می شود؟

ه: در بسیاری از محلات افغانستان زورمندان حکومت می کنند و یا در اداره یک حزب سیاسی می باشند. در این طرح برنده اصلی و حتمی انتخابات همان زورمندان خواهند بود.

و: مشکل افزون تر تعیین حوزه های انتخاباتی در درون شهرها و بخصوص پایتخت افغانستان است. این تقسیم بندی هم به دلیل معلوم نبودن آمار جمعیت و هم به دلایل قومی و مذهبی نگران کننده و پرچالش خواهد بود.

بنابراین به نظر می رسد که طرح ایجاد حوزه های تک کرسی با شرایط و مقتضیات افغانستان سازگار نبوده و از نظر عملی و اجرایی با موانع و دشواری های زیاد مواجه می باشد و بایستی مورد تجدید نظر قرار گیرد.

مشکلات شهرنشینی و سخنان شیک رئیس جمهور

رحیم حمیدی



شهری به فساد در شاروالی ها بر می گردد. اکنون سخنان این است که رئیس جمهور برای حل مشکلات شهری چه تدابیر برای مبارزه با فساد در شاروالی ها نموده است. رئیس جمهور تا چه اندازه بر سیاست های شاروالی ها نظارت دارد. چند ماه بعد کارکرد شاروالی ها ارزیابی می شود. چه سیستمی برای بالا بردن کارایی شاروالی روی دست دارد. شاروالی ها که متهم به فساد است برونده شان به کجا رسیده است؟

بر اساس قانون اساسی کشور شاروالی ها باید در یک انتخاب آزاد، عادلانه و شفاف از سوی مردم انتخاب شود. این در حالی است که تا هنوز شاروالی ها را شخص رئیس جمهور انتخاب می شود. مسئله مصاحبه رو در رو با ۲۱ فرد شایسته و انتخاب شان به عنوان شاروالی شهرها نیست. مسئله این است که چه کاری برای برگزاری انتخابات صورت گرفته است. مسئله این است که رئیس جمهور تا چه میزان در برگزاری انتخابات متعهد است و چه اقدامات برای این مهم انجام داده است. صحبت با ۲۱ فرد و انتخاب آن ها به عنوان شاروالی کاری نیکویی است اما معضل و ندارد. بنابراین، ریشه بسیاری از مشکلات

شهری توسعه یافته است و این مسئله باعث عدم گسترش فرهنگ شهرنشینی و ایجاد حس مالکیت شهری شده است. توسعه شهر کابل بدون برنامه ریزی و پلان شهری چطور می ممکن گردیده است. چه عاملی باعث شده است که کابل بدون پلان برنامه گسترش یابد. آیا نهادی به نام شاروالی وجود نداشته است یا برنامه ریزی نماید و از گسترش بی رویه شهریار جلوگیری نماید. ریشه این مشکلات وجود فساد گسترده در تار و پود اداره شاروالی کابل است. فساد باعث شده است که برنامه و پلان برای شهر کابل و دیگر شهرهای کشور تدوین و اجرا نگردد. فساد باعث شده است که ساخت و ساز بی رویه صورت گیرد.

فساد گسترده اما، فرصت تعامل و معامله های کلان میان شاروالی و مافیایی زمین را نیز فراهم نموده است. زمین های زیادی غضب شده است. شاروالی ها اما، هیچ اقدام در این زمینه ننموده است. هیچ برنامه و هماهنگی میان شاروالی با نهادهای امنیتی به منظور باز پس گیری زمین از مافیایا وجود نداشته است و ندارد. بنابراین، ریشه بسیاری از مشکلات

یک فاکتور واگرایانه عمل نموده است. اگر چه ریشه آن به دوران جنگ های داخلی بر می گردد اما، در دوران جدید، آن الگو و روند به قوت خود ادامه یافت. در تمام شهرهای افغانستان که گروه های مختلف قومی زندگی می کنند مرزهای مشخص خود را دارد. کابل، هرات، مزار، قندهار از جمله نمونه های عینی آن است. ظاهراً، حکومت غنی نیز برنامه و پلانی در این زمینه ندارد. شهرنشینی از آن جهت واگرای میان گروه های قومی را زیاد نموده است که شهرنشینی با تقسیم بندی شهر بر مبنای گروه های قومی فرصت رفتارهای سیاسی و سیاسیات ها و برنامه های تبعیض آمیز را برای حکومت و حاکمان سیاسی فراهم می کند. حاکمان سیاسی برای جلب حمایت از سیاست های تبعیض آمیز خود با یک گروه اجتماعی وارد تعامل می شود. این گونه، تضاد و واگرایی میان گروه های قومی و اجتماعی تشدید می یابد.

چدا از مسئله قومی شدن شهرنشینی در افغانستان مسئله مهم دیگر فساد در ادارات دولتی و به خصوص در شاروالی ها است. بر اساس سخنان رئیس جمهور غنی هفتاد درصد شهر کابل بدون برنامه ریزی

فرهنگ شهرنشینی و چالش های آن

مهدی مدیر



همچنان بازگشت بسیاری از مهاجرین از کشورهای دیگر به افغانستان، باعث شده که تجارت زمین رونق خوبی بگیرد. روستائینشینان و مهاجرانی که در حومه های شهر مسکن گزین شده بودند، خانه و زمین نداشتند و در تلاش این بودند که بتوانند خانه ای از آن خود داشته باشند. تاجران زمین نیز با استفاده از این وضعیت تلاش کردند که شهرک های کوچک، ارزان و غیر استاندارد بسازند و به مهاجران و کسانی که تازه به شهرها روی آورده اند بفروشند.

اکثر این شهرک ها، بدون در نظر گرفتن معیارهای شهری ساخته شده اند و اکنون باعث ایجاد بسیاری از مشکلات شهرنشینی شده است. چنانچه رئیس جمهور غنی نیز در سخنان دیروز خود گفت که ۷۰ درصد شهر کابل بدون برنامه ریزی شهری توسعه یافته است و این باعث شده است که فرهنگ شهرنشینی گسترش نیابد و حس مالکیت شهری وجود نیابد. شهرداری های افغانستان هیچ وقت نتوانسته است که ساخت و ساز شهرک های غیرمعماری را متوقف سازد و یا اینکه تلاش ورزند تا این شهرک ها مطابق معیارهای شهری ساخته شوند. ناکامی در مدیریت ساخت و ساز شهرک ها، نه تنها باعث شده است که امروز شهرهای افغانستان با مشکلات زیادی مواجه باشد، بلکه باعث شده است که سرمایه و پول گزافی در یک مسیر نادرست مصرف گردد. یکی از دلایلی که شهرداری های افغانستان مانع ساخت و ساز شهرک های غیر معیاری نشده است، موجودیت فساد در این ادارات بوده است. فساد باعث شده

است که آنها به مافیای زمین اجازه بدهند که شهرک های غیر معیاری بسازند و با نقشه های غیر معیاری طرح کنند و به مردم بفروشند. یکی دیگر از مشکلات شهرهای افغانستان، توسعه ای نامتوازن شهرها است. توسعه ای نامتوازن شهرها، باعث شده است که نظم شهری بهم بخورد و شهر، زیبایی و یکرنگی خود را از دست بدهد. بطور نمونه اگر به شهر کابل نگاه بیندازیم، بعضی قسمت های شهر کابل از کمترین خدمات شهری برخوردار هستند. در شهر کابل، خدماتی همانند کالابازاسیون سازی، سرک سازی، آب رسانی و برق، هیچگاه به صورت متوازن انجام نشده است و این سیاست نادرست شهرداری کابل، باعث شده است که نظم شهری در کابل بهم بخورد و بعضی قسمت های از شهر کابل، از توسعه باز بماند و در نتیجه شهر کابل از نظم و زیبایی یکسان برخوردار نباشد.

ارائه ی خدمات شهری یکسان و توسعه ی متوازن شهر، یکی از ضرورت های اساسی ایجاد نظم شهری است. بدون توسعه ی متوازن و ارائه ی خدمات شهری یکسان، نظم شهری بوجود نمی آید و هیچ گاه فرهنگ شهرنشینی رشد نخواهد کرد. حکومت افغانستان برای توسعه ی شهرها و رشد فرهنگ شهرنشینی، باید توسعه ی متوازن شهرها را بصورت جدی در برنامه هاییش بگنجانند. تا موفق به ایجاد نظم دیسپلین شهری گردد. آوردن اصلاحات در شهرداری ها و مبارزه با فساد در این ادارات، از نیازهای جدی حکومت افغانستان برای گسترش فرهنگ شهرنشینی و توسعه ی منظم و برنامه

و اگر ببیند که پول می رود و نتیجه اش را نمی بینند، به شما پول نمی دهند.» شهرهای افغانستان با مشکلات زیادی روبرو است. ساکنان این شهرها همواره از عدم ارائه خدمات شهری شاکی بوده اند و از حکومت انتقاد کرده اند که در قسمت توسعه ی خدمات شهری تلاش نمی کنند. رئیس جمهور غنی نیز در صحبت هایش ناکامی در ارائه خدمات شهری را یکی از دلایل نا رضایتی مردم دانست و نپرداختن مالیات از سوی بعضی از شهروندان را نیز با مسئله عدم ارائه خدمات شهری مرتبط دانست.

مردم افغانستان روی آوردن به زندگی شهری در افغانستان، بعد از سقوط حکومت طالبان، افزایش بی سابقه یافت. اکثر مردم خانه و زندگی شان را در ولایت ها و ولسوالی ها رها کرده و به شهرها به امید یک زندگی بهتر روی آوردند. اکثر کسانی که از روستاها به شهرها روی آوردند، در حومه های شهرها مسکن گزین شدند و تلاش کردند که برای خود شان سرپناه بسازند. روی آوردن روستائینشان به شهرها و

Footer section containing contact information for The Daily Afghanistan, including phone numbers (0798418161, 07991057371), email (thedailyafghanistan@yahoo.com), and website (www.dailyafghanistan.com). It also features a logo for 'Daily Outlook Afghanistan' and a list of staff members like 'مدیرمسئول: محمد رضا هویدا' and 'سردبیر: حفیظ الله زکی'.